

S.D.E.

F.Y.B.A. Sem – II (CBCS 2018 Course) : SUMMER - 2019

SUBJECT : GEOGRAPHY (G1) – II

Day : Monday
Date : 15/04/2019

S-2019-4569

Time : 11.00 AM TO 02.00 PM
Max. Marks : 70

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
  - 3) Draw neat diagrams **WHEREVER** necessary.
  - 4) Use of **MAP STENCILS** is allowed.
-

Q.1 Explain factors affecting temperature of ocean water. (16)

OR

Explain composition and structure of atmosphere with diagram.

Q.2 Attempt any **TWO** of the following: (12)

- a) Explain heat budget of the earth.
- b) Explain salinity of ocean water.
- c) Explain types of humidity.

Q.3 Attempt any **TWO** of the following: (12)

- a) Explain causes and effects of ocean current.
- b) Explain horizontal distribution of temperature on the earth.
- c) Explain types of rainfall.

Q.4 Attempt any **THREE** of the following: (15)

- a) Write forms of precipitation.
- b) Explain effects of shifting of pressure belts.
- c) Explain density of ocean water.
- d) Explain factors affecting insolation.

Q.5 Write notes on any **THREE** of the following: (15)

- a) Inversion of temperature
- b) Importance of ozone layer
- c) Condensation
- d) Global winds

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना :

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढाव्यात.
- ४) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
- ५) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्र.१ सागरजलाच्या तापमानावर परिणाम करणारे घटक सविस्तर स्पष्ट करा. (१६)
किंवा
वातावरणाचे घटक व वातावरणाची रचना आकृतीसह स्पष्ट करा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)
अ) पृथ्वीवरील उष्णतेचे अंदाजपत्रक स्पष्ट करा.
ब) सागरजलाची क्षारता स्पष्ट करा.
क) आद्रतेचे प्रकार स्पष्ट करा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)
अ) सागरी प्रवाहाची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.
ब) पृथ्वीवरील तापमानाचे क्षितीजसमांतर वितरण स्पष्ट करा.
क) पर्जन्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१५)
अ) वृष्टीची रूपे लिहा.
ब) हवेच्या दाबाच्या पट्ट्यांच्या आंदोलनाचे परिणाम स्पष्ट करा.
क) सागरजलाची घनता स्पष्ट करा.
ड) पृथ्वीवर येणाऱ्या सौरउर्जेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- प्र.५ टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन) (१५)
अ) तापमानाची विपरितता
ब) ओझोनचे महत्त्व
क) सांद्रीभवन
ड) ग्रहीय वारे
-

हिंदी रूपांतर

सूचना :

- १) सभी प्रश्न अनिवार्य है ।
- २) दाहिने ओर दिए हुए अंक पूर्ण गुणोंका निर्देश करते है ।
- ३) आवश्यकतानुसार आकृतियाँ निकालिए ।
- ४) नकाशा स्टेन्सिल के लिए अनुमती है ।
- ५) संदर्भ के लिए अंग्रेजी प्रश्नपत्रिका देखिए ।

-
- प्र.१ महासागरीय जल के तापमान को प्रभावित करनेवाले घटक स्पष्ट किजिए । (१६)
- अथवा
- वायुमंडल का संगठन और उसकी संरचना स्पष्ट किजिए ।
- प्र.२ निम्नलिखित प्रश्नों मे से किन्ही दो प्रश्नों के उत्तर लिखीए । (१२)
- अ) पृथ्वी का उष्मा संतुलन स्पष्ट किजिए ।
  - ब) महासागरीय जल की लवणता स्पष्ट किजिए ।
  - क) आद्रता के प्रकार स्पष्ट किजिए ।
- प्र.३ निम्नलिखित प्रश्नों मे से किन्ही दो प्रश्नों के उत्तर लिखीए । (१२)
- अ) महासागरीय धाराओं के उत्पत्ति के कारण और परिणाम स्पष्ट किजिए ।
  - ब) पृथ्वी के तापमान का क्षैतिज वितरण स्पष्ट किजिए ।
  - क) वर्षा के प्रकार स्पष्ट किजिए ।
- प्र.४ निम्नलिखित प्रश्नों मे से किन्ही तीन प्रश्नों के उत्तर लिखीए । (१५)
- अ) वर्षण के विविध रूप लिखिए ।
  - ब) वायूदाब पेटियोंके स्थानांतरण के परिणाम स्पष्ट किजिए ।
  - क) महासागरीय जल का घनत्व स्पष्ट किजिए ।
  - ड) सूर्यातप को प्रभावित करनेवाले घटक स्पष्ट किजिए ।
- प्र.५ टिप्पणी लिखिए । (कोईभी तीन) (१५)
- अ) ताप उत्क्रमण
  - ब) ओझोन परत का महत्त्व
  - क) संघनन
  - ड) भूमंडलीय पवन
